

N:o 27.

Ank. till Riksd. Kansli d. 14 April 1870, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 7,
i anledning af väckta motioner om åtgärder för em-
betsförvaltningens reorganisation till vinnande af
förenkling och besparingar.*

Till Utskottet hafva blifvit remitterade följande, inom Andra Kammaren väckta motioner i ofvanstående ämne, nemligen af Herr *Gustaf Jonsson* (N:o 15), i hvilken motion Herrar *F. Petterson*, *J. Jonasson*, *P. M. Gunnarsson* och *P. M. Johansson*, alla från Calmar län, instämt; af Herr *Olof Larsson* (N:o 56) och af Herr *S. Ribbing* (N:o 107). I dessa motioner föreslås:

af Herr *Gustaf Jonsson*, att Riksdagen måtte besluta aflåtande af en skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om att Regeringen täcktes låta utarbета och för kommande Riksdag framlägga ett fullständigt förslag till reorganisation af Statens embets- och tjenstemannabefattningar, i syfte att förminska antalet och derigenom, så vidt möjligt är, minska Statens utgifter samt åvägabringa förenkling vid ärendenas behandling i embetsverken;

af Herr *Olof Larsson*, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t för utredande af frågan om statsförvaltningens förenkling i dess olika grenar, till besparing i utgifterna och en lämpligare anordning af göromålen, täcktes förordna en komité af män inom eller utom Representationen, till det antal Kongl. Maj:t kan finna lämpligt; samt

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft. 1

af Herr *Ribbing*, det Riksdagen måtte besluta, att i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande om och hvilka förändringar af de civila embetsverken och embetena eller möjligen indragning af något eller några bland dem, ledande till besparing i utgifterna för desamma, till lämpligare proportionerad bestämning af de med hvarje embete förenade löneförmåner och inkomster samt ändamålsenligare anordning af embetsutöfningen inom ifrågavarande gren af statsförvaltningen, som må anses möjliga och af omständigheterna påkallade; samt att Kongl. Maj:t till en kommande Riksdag behagade aflåta Proposition i ämnet.

Den fråga motionärerne behandlat är icke ny. Den har sedan långa tider utgjort ett af det Svenska samhällets viktigare önskningsmål och början af sträfvanerna för densamma går långt tillbaka i tiden. Sednast handlades den vid 1868 års riksdag, då ett särskildt Utskott tillsattes för behandling af en motion rörande denna fråga. Då Kongl. Maj:ts beslut i anledning af de framställningar nämnda Riksdag i ämnet gjorde ännu ej blifvit meddeladt, men motionärerne deraf ansett sig oförhindrade att påkalla Riksdagens åtgärd för sina förslag, torde Utskottet böra erinra, att Riksdagens skrifvelse till Kongl. Maj:t den 15 Maj 1868 afser endast åt hvilka myndigheter handläggningen af de administrativa besvärsmålen borde uppdragas; sammanförandet af den på flera embetsverk fördelade förvaltningen af Statens fonder, kassor och fastigheter; samt åstadkommande af närmare samband emellan krigsstyrelsens särskilda förvaltningsgrenar. Enär således denna skrifvelse, på sätt Herr *Ribbing* också i sin motion anmärker, blott angår vissa, eller de s. k. centrala embetsverken, och i afseende på dessa endast föreslår vissa, bestämdt uttalade ändringar, lärer den icke böra lägga hinder i vägen för sådana framställningar, som icke med de i nämnda skrifvelse upptagna sammanfalla.

Att ingå i någon bevisning om nyttan af det syftemål motionärerne samfäldt eftersträfvat, en genom lämpligare anordning af göromålen förenklad och derigenom också mindre kostsam statsförvaltning, har Utskottet trott vara öfverflödigt. Att något bör göras och snart göras för vinnande af detta mål, derom vågar Utskottet antaga att meningarne inom Riksdagen icke äro delade; om vägen för dess uppnående äro måhända ej åsigterna lika ense. Härom anser sig derföre Utskottet egentligen hafva att i anledning af motionärerens framställningar yttra sig.

Vid granskning af dessa förslag och de skäl motionärerne hvar för sig anført, har det icke kunnat undgå Utskottet att, för uppnående af de syftemål, som afses med de framställda, till Utskottets pröfning hänskjutna förslagen, erfordras lika mycket att sjelfva sättet för handläggningen af de hvarje embetsmyndighet anvisade göromål befrias från all onödig omgång och i möjligaste måtto förenklas, som att organisationen af samtliga till statsförvaltningen hörande embetsmyndigheter så afpassas att, genom sammanförande af likartade ärenden och myndigheternas ställande i det förhållande till hvarandra, som bäst främjar behöflig samverkan, embetsförvalt-

ningen sättes i tillfälle att med största möjliga lätthet och framgång verka för det allmänna bästa. Och för en i allo lycklig lösning af det viktiga mål motionärerne eftersträfvat vill det synas Utskottet, som vore det synnerligen angeläget att åt båda de nyss nämnda momenterna af den viktiga reform, som vanligen benämnas embetsverkens reorganisation, egnas tillbörlig uppmärksamhet. Ty, huru mycket än må vinnas genom en i det yttre förbättrad organisation af embetsmyndigheterna och en lämpligare fördelning de särskilda myndigheterna emellan af de ärenden, som af hvar och en skola handläggas, de fördelar, som efterstäfas och böra kunna uppnås, skulle dock ej vara vunna, så länge ej sjelfva sättet för behandlingen af ärendena hos hvarje myndighet erhållit den förenkling, som möjliggör en önskvärd skyndsamt, utan att lägga hinder för en betryggande pröming af hvarje ärende.

Det lär icke kunna nekas att vid ärendenas behandling för närvarande i många fall former iakttagas, hvilka leda till omgång och vidlyftighet, utan att medföra något gagn eller åtminstone icke sådant gagn, som svarar mot det använda arbetet och emot de hinder, uppskof och kostnader, som derigenom beredas de enskilda. Om nu dylika former, hvilka icke kunna vidmakthållas, utan användande dertill af arbetskraft, som, om de afskaffas, blir obehöflig, skulle fortfarande lemnas orubbade och följligen, om en förändrad organisation af förvaltningsmyndigheternas yttre anordning genomfördes, komma att öfvergå till och bibehållas under den nya organisationen, lider det väl icke tvifvel att denna, hvilka förbättringar den än må innebära, dock skulle i viktiga delar vara bristfällig. Den skulle under sådana förhållanden antagligen icke kunna åt ärendenas behandling i allmänhet bereda den skyndsamt, som utgör ett väl befogadt önskningsmål. Den skulle ej heller lemna det tillfälle till inbesparande af öfverflödiga eller onyttigt använda arbetskrafter, som torde vara oundgängligt, om, utan allt för mycket ökade bördor för de skattdragande, skall kunna beredas medel till de nya anslag för tjenstemannaafflöningar, hvilka samhällets fortgående utveckling och deraf föranledda nya behof ovilkorligen kräfva. Finge arbetssättets onödiga vidlyftighet fortfara och öfvergå på en ny organisation, är det dessutom fara värdt att det ej blefve så lätt hvarken att borttaga dessa former eller att i en nyss fastställd organisation göra de ändringar, som erfordrades för att indraga tjenester, hvilka kunde vara öfverflödiga. Det vill derföre synas Utskottet, som den rätta ordningen för genomförande af de viktiga förbättringar, förevarande motioner åsyfta, vore att arbetssättet hos nuvarande embetsmyndigheter frigjordes från all onödig omgång och från sådana former, som, utan verklig nytta för det allmänna, till sitt upprätthållande fordra krafter och medel, hvilka borde bättre användas. Sedan sålunda antalet af tjenester kunnat nedsättas till det verkligt behöfliga, vore mindre att befara att, vid en förändrad organisation af embetsmyndigheterna, i det nya skick man åt dessa ville gifva, skulle indragas kvarlevor af gamla missbruk, hvilka dels onödigt ökade kostnaderna för den

nya organisationen, dels skulle menligt inverka på de fördelar, man med densamma velat vinna.

Efter Utskottets mening borde man således för uppnåendet af åsyftade ändamål företaga en granskning af arbetsmetoder och former hos hvarje särskild förvaltningsmyndighet och, genom afskaffande på hvarje ställe af onyttiga former och obehöflig omgång vid ärendenas behandling, minska arbetet och derigenom åvägabringa de indragningar i antalet tjänster, som kunde åstadkommas under iakttagande att hvarje embetsman, så högre som lägre, bör hafva af tjänsten full sysselsättning samt deremot en efter arbetets mängd och beskaffenhet lämpad aflöning, äfvensom att allt renskrifningsarbete borde från de ordinarie tjänstemännens göromål afskiljas. En dylik undersökning kan dock icke lämpligen och med utsigt till framgång af Riksdagen eller någon dess fördelning verkställas. Det tillkommer otvifvelaktigt Regeringen, inom området af hvars beslutanderätt frågor om ändringar i embetsverkens arbetsordningar måste anses höra, att utreda hvilka detaljtätgärder, som härvid må finnas gäneliga och utförbara. Den anvisning om sättet för utredningsåstadkommande, som en af motionärerne ansett böra gifvas, då han hemställt derom att hos Kongl. Maj:t anhållan skulle göras om ärendets öfverlemnande till utredning af en komité, synes ej heller för de efter Utskottets mening närmast behöfliga åtgärder fullt lämplig. Fast heldre föreställer sig Utskottet att då, vid ärendets behandling i den ordning Utskottet trott vara den rätta, det nu icke skulle gälla att uppgöra omfattande reorganisationsförslag för förvaltningen i sin helhet, utan endast att för hvarje embetsmyndighet för sig tillse hvad som i angifna syften kan åvägabringas, det icke bör möta någon svårighet för Regeringens ledamöter, med deras erfarenhet om förhållandena inom dem underlydande embetsverk och myndigheter och efter inhemtande, der så kan erfordras, af vederbörande myndighets eget yttrande, att för hvarje embetsverk eller myndighet särskildt pröfva frågan och till Riksdagen framställa förslag i de delar, der dess medverkan må erfordras. Om detta arbete utan dröjsmål företoges och med den kraft sakens vikt påkallar fullföljdes, borde den af Utskottet närmast afsedda reform snart kunna genomföras och den slutliga fullständiga reorganisationen derigenom i väsendtlig mån underlättas och påskyndas.

Under åberopande af hvad Utskottet sålunda anført får Utskottet, med anledning af ifrågavarande motioner, värdsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om icke hos de till statsförvaltningen hörande embetsverk och myndigheter en förenklaad anordning af göromålen skulle kunna åvägabringas, på samma gång befordrande större skyndsamhet vid ärendenas
 behandling

behandling och medgifvande nedsättning i kostnaderna genom indragning af möjligen obehöfliga tjenster, samt att Kongl. Maj:t behagade hos kommande Riksdagar göra de framställningar i ämnet, hvartill Kongl. Maj:t må finna förhållandena föranleda.

Stockholm den 14 April 1870.

På Utskottets vägnar:

A. W. Dufwa.